

Akné a konzumace mléka

MUDr. Pavel Frühauf, CSc.

Klinika dětského a dorostového lékařství 1. LF UK Praha – Centrum dětské gastroenterologie, hepatologie a výživy VFN

Akné je epidemická kožní nemoc v zemích se západním typem výživy. Její výskyt je podporován zvýšenou konzumací inzulinotropní stravy, zvláště mléka, mléčných produktů a sacharidů s vysokým glykemickým indexem.

Klíčová slova: akné, mléko.

Acne and milk consumption

Acne, an epidemic skin disease in countries with Western nutrition, is promoted by increasing consumption of insulinotropic food, specially milk, dairy products as well as high carbohydrates with high glycemic index.

Key words: acne, milk.

Pediatr. praxi 2012; 13(4): 280

Úvod

Akné vulgaris je časté onemocnění v civilizovaných zemích, které má epidemickou povahu a postihuje až 85 % adolescentů a často persistuje do dospělosti (1). Naproti tomu se nevyskytuje u Inuitů, obyvatel ostrova Okinawy, Papuy – Nové Guiney a dalších, kteří konzumují stravu s nízkým glykemickým indexem (2).

Prospektivní studie prokazují vztah konzumace mléka, mléčných produktů a potravin s vysokým glykemickým indexem a vyššího výskytu akné (3, 4).

Patofyziologie

Hlavní patofyziologický faktor zahrnuje hyperkeratinizaci a obstrukci mazových folikulů, která je důsledkem abnormální keratinizace infundibulárního epitelu, dále stimulace sekrece mazových žláz androgeny a mikrobiální kolonizace bakterií *Propionibacterium acne* vyvolávající perifolikulární zánět. K tomu přistupují nutriční faktory spočívající ve vysoké glykemické náloži (obrázek 1).

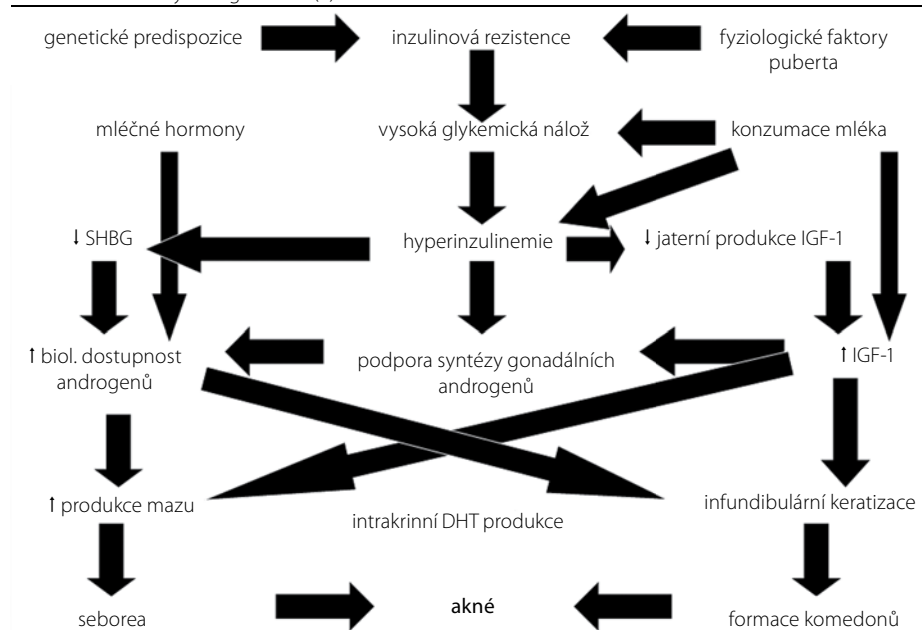
Efekt dietních opatření při akné

Ve studiích byl prokázán příznivý terapeutický efekt diety s nízkým glykemickým indexem na průběh akné (5–8). Kromě toho byl potvrzen vliv na patogenezu a příznivý průběh akné cestou redukce velikosti mazových žláz, snížení parametrů zánětu a snížení proinflatorních interleukinů a regulačních proteinů lipidové biosyntézy při snížení glykemického indexu stravy. Naopak existuje práce prokazující zvýšení prevalence akné při zvýšeném příjmu kravského mléka (9).

Závěr

Akné je možno považovat za metabolický syndrom kůže, který manifestuje nežádoucí efekt inzulinotropní výživy. Jedná se o klinický

Obrázek 1. Patofyziologie akné (5)

a epidemiologický indikátor stavu výživy jedince i populace. Součástí terapeutických opatření (kromě celkové a lokální léčby) by tedy měla být i restrikce konzumace mléčného proteinu a výživa potravinami s nízkým glykemickým indexem nebo v budoucnu technologické úpravy mléka vedoucí k redukci syrovátkové bílkoviny, která je hlavním inzulinotropním signálním mechanismem.

Literatura

1. James WD. Clinical practice. Acne. *N Engl J Med.* 2005; 352: 1463–1472.
2. Cordain L, et al. Acne vulgaris: a disease of Western civilization. *Arch Dermatol.* 2002; 138: 1584–1590.
3. Spencer EH, et al. Diet and acne: a review of the evidence. *Int J Dermatol.* 2009; 48: 339–347.
4. Cordain L. Implications for the role of diet in acne. *Semin Cutan Med Surg.* 2005; 24: 84–91.
5. Kurokawa I, et al. New developments in our understanding of acne pathogenesis and treatment. *Exp Dermatol.* 2009; 18: 821–832.

6. Melnik BC. Evidence for acne-promoting effects of milk and other insulinotropic dairy products. *Nestle Nutr Workshop Ser Pediatr Program.* 2011; 67: 131–145.

7. Smith RN, et al. The effect of a high-protein, low glycemic-load diet versus a conventional, high glycemic-load diet on biochemical parameters associated with acne vulgaris: a randomized, investigator-masked, controlled trial. *J Am Acad Dermatol.* 2007; 57: 247–256.

8. Kwon HH, et al. The clinical and histological effect of low glycemic load diet in the treatment of acne vulgaris in Korean patients: a randomized, controlled trial. *Acta Derm Venereol.* 2012; 92: 241–256.

9. Ferdowsian HR, et al. Does diet really affect acne? *Skin Therapy Lett.* 2010; 15: 1–2, 5.

Článek doručen redakci: 23. 4. 2012

Článek přijat k publikaci: 17. 7. 2012

MUDr. Pavel Frühauf, CSc.

Klinika dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN
Ke Karlovu 2, 129 01 Praha 2
fruhauf.pavel@vfn.cz